

ODLUKA O SPROVOĐENJU PREPORUKA KOMISIJE

Datum usvajanja: 11. novembar 2015. god.

Slučaj br. 2011-20

X i 115 ostalih žalilaca

protiv

EULEX-a

Komisija za razmatranje ljudskih prava je na zasedanju 11. novembra 2015. godine sa sledećim članovima:

Gđa Magda MIERZEWSKA, predsedavajući član
Gđin Guénaël METTRAUX, član
Gđa Katja DOMINIK, član

Uz asistenciju
G-đin John J. RYAN, viši pravni službenik
Gđa Joanna MARSZALIK, pravni službenik
G-đin Paul LANDERS, pravni službenik

Uzevši u razmatranje gore pomenutu žalbu, predstavljenu u skladu sa Zajedničkom Akcijom Saveta 2008/124/CFSP koja datira od 04. februara 2008. godine, EULEX-ovim Konceptom odgovornosti koji datira od 29. oktobra 2009. god. o osnivanju Komisije za razmatranje ljudskih prava i Pravilnika o radu Komisije prema poslednjim izmenama od 15. januara 2013. godine,

Nakon većanja, odlučila sledeće:

I. ODLUKA KOMISIJE OD 22. aprila 2015. god.

1. Dana 22. aprila 2015. godine, Komisija je donela svoju odluku u vezi žalbe podnete od strane X i 115 ostalih žalilaca protiv EULEX-a i dala nekoliko preporuka Šefu Misije (čitaj ŠM) shodno pravilu 34. iz pravilnika o radu Komisije. Odluka glasi:

"KOMISIJA, JEDNOGLASNO,

1. *Smatra* da je bilo povrede člana 13. Konvencije;
2. *Smatra* da nije neophodno da se žalba razmotri u smislu člana 6. Konvencije.
3. *Nalazi* prikladnim, u smislu svojih gore navedenih nalaza činjenica i zakona, da pruži sledeće preporuke Šefu Misije shodno pravilu 34. Pravidnika o radu komisije:
 - i. ŠM treba da izda uputstvo nadležnim službenicima EULEX-a da se raspitaju kod kosovskih organa da li je istraga povodom ovog pitanja u toku i, ukoliko jeste, u kojoj je fazi proces pitanja. ŠM treba da obavesti Komisiju o ishodu te istrage.
 - ii. Ukoliko primi informaciju, ŠM treba da uputi instrukciju tužiocima EULEX-a da razmisle da li da preuzmu odgovornost ovog slučaja u smislu značenja člana 7.(A) Zakona br. 04/L-273 uzevši u obzir sve relevantne okolnosti, kao što je i naglašeno gore, naročito potrebu da Misija garantuje efikasnu zaštitu prava podnosioca žalbe. ŠM treba da obavesti Komisiju o odluci tužilaštva povodom navedenog pitanja.

Komisija, uz dužno poštovanje, traži od ŠM-a da im dostavi tražene informacije najkasnije do 15. juna 2015. godine.“

2. Komisija podseća da je Osnovno Tužilaštvo u Mitrovici registrovalo žalbu o počinjenom krivičnom prekršaju, a koju je podneo predstavnik žalilaca, dana 21. novembra 2013. godine. Na početku je EULEX dodelio tužioca koji će se pozabaviti pitanjem; neposredno nakon toga slučaj je dodeljen mešovitom timu EULEX-ovih i kosovskih tužilaca. Dana 30. maja 2014. godine, zakon o izmenama i dopunama zakona koji se odnose na mandat Misije vladavine prave Evropske Unije na teritoriji Republike Kosovo stupio je na snagu sa retroaktivnim dejstvom od 15. aprila 2014. godine. Shodno članu 1. A (1) tužioci EULEX-a imaju ovlašćenja da sprovedu krivični istragu u principu jedino u slučajevima za koje je odluka da se otpočne istraga doneta pre 15. aprila 2014. godine. Konkretno u ovom slučaju istraga je otpočeta 15. aprila 2014. godine. Prema tome slučaj se nije mogao uzeti u obzir kao tekući unutar značenja spomenute odredbe a istraga nije mogla biti sprovedena od strane EULEX-ovih tužilaca. Nakon toga, istragu su preuzeli kosovski tužioci iz osnovnog tužilaštva u Mitrovici.
3. Konkretno ova odluka predstavlja jedan uvid u odluku Komisije koja datira od 22. aprila 2015. godine i u preporuke koje su u istoj date. Mogućnost i ovlašćenje Komisije da prati svoje odluke i preporuke je navedena u pravilu 45. *bis* u pravilniku o radu Komisije (vidi npr. preporuke o sprovođenju preporuka u [W protiv EULEX-a](#), 2011-07, od 26. avgusta 2014. god; [H&G protiv EULEX-a](#), 2012-19&20, od 27. maja 2014. god.).

II. INFORMACIJE PRIMLJENE OD ŠEFA MISIJE EULEX-a POVODOM SPROVOĐENJA PREPORUKA KOJE JE KOMISIJA DALA

4. Dana 31. avgusta 2015. godine, ŠM je obavestio Komisiju o određenom broju mera koje je preduzeo u pogledu preporuka koje je Komisija dala.
5. Konkretno, obratio se pismenim putem vršiocu dužnosti šefa izvršne divizije u EULEX-u i vršiocu dužnosti glavnog tužioca EULEX-a tražeći od njih da razmotre odluku Komisije i da procene da li postoji mogućnost da se primeni član 7A Zakona br. 04/L-273 o pravnoj nadležnosti i kompetencijama EULEX-ovih sudija i tužilaca shodno izmenama i dopunama (Zakon o pravnoj nadležnosti) u krivičnom predmetu koji je bio predmet u odluci Komisije i da slučaj dodele tužiocu EULEX-a zbog "vanrednih okolnosti" unutar značenja ove odredbe.
6. Dana 19. avgusta 2015. godine, v.d. šefa izvršne divizije u EULEX-u i v.d. glavnog tužioca obavestili su ŠM-a da su, kao što se zahteva članom 7A, procenu slučaja i mogućnost da isti preuzmu tužiocu EULEX-a zajednički uradili glavni državni tužilac Kosova i glavni tužilac EULEX-a. Pored toga, zaključili su da "vanredne okolnosti" koje se zahtevaju članom 7A nisu ispunjene tako da pravna nadležnost EULEX-ovih tužilaca nije mogla biti inicirana. Međutim, v.d. glavnog tužioca EULEX-a uveravao je ŠM-a da, ukoliko se u buduće susretu sa takvim okolnostima, slučaj i primenljivost člana 7A mogu biti ponovo razmotreni.
7. Pored toga, v.d. glavnog tužioca EULEX-a izjavio je da je u svojoj odluci o osnovanosti konkretno ovog slučaja Komisija kritikovala EULEX za otpočinjanje istrage jedan dan nakon takozvanog "krajnjeg roka" tj. 14. aprila 2014. godine. On je takođe konstatovao da nije bilo u tom trenutku nikakve odluke da se otpočne istraga, tako da je slučaj trenutno ostao u preliminarnoj fazi istrage u pogledu utvrđivanja da li je krivični prekršaj učinjen i ukoliko jeste, ko bi mogao biti osumnjičeni za taj prekršaj.
8. V.d. glavnog tužioca EULEX-a takođe je izjavio da predstavnik žalilaca nije odgovorio na pitanja koja je lokalni tužilac uputio tako da informacije koje su žalioци pružili izgleda da imaju veoma ograničenu dokaznu vrednost.
9. Uprkos gore navedenog, lokalni tužilac dodeljen da radi na ovom slučaju poslao je krivičnu prijavu specijalnom tužilaštvu Kosova radi procene da li isti spada unutar njihove nadležnosti. Njihov odgovor je bio negativan; prema rečima zamenika glavnog tužioca specijalnog tužilaštva, nije postojao nikakav nagoveštaj da je bila reč o organizovanom kriminalu u datom slučaju tako da isti ne spada unutar njihove pravne nadležnosti. Shodno tome, slučaj trenutno stoji kod kosovskih organa tužilaštva.
10. V.d. glavnog tužioca EULEX-a uverava da će EULEX-ov tužilac koji je bio dodeljen da radi na ovom slučaju biti dostupan lokalnom tužiocu u svom kapacitetu nadgledanja i savetovanja. Pored toga, detaljna žalba od strane bilo koje stranke može biti upućena u bilo kom trenutku glavnom državnom tužiocu Kosova i glavnom tužiocu EULEX-a ukoliko smatraju da su se

okolnosti promenile i uslovi iz člana 7A zakona o pravnoj nadležnosti ispunjeni.

III. INFORMACIJE OD ŽALILACA

11. Dana 13. septembra 2015. godine, žalisci su podneli svoj odgovor na informacije koje je ŠM predstavio.
12. Oni se nisu složili sa ŠM-ovom izjavom da slučaj nije unutar pravne nadležnosti EULEX-a.
13. Oni su takođe izjavili da, suprotno tvrdnjama ŠM-a, njihovi predstavnici nikada nisu bili kontaktirani od strane EULEX-a.
14. Prema njihovom mišljenju, tokom istraživanja slučaja sama istraga nije ispunila evropske standarde dužne pažnje.

IV. PROCENA OD STRANE KOMISIJE

15. Komisija uzima u obzir korake koje je ŠM preduzeo kako bi sproveo preporuke koje je Komisija dala.
16. Komisija je zadovoljna da je ŠM sproveo njihovu preporuku i to da se raspitao kod lokalnih organa vlasti da li je istraga povodom datog slučaja u toku. U tom smislu navedeno je da je slučaj prvo predstavljen kosovskim organima gonjenja pre skoro dve godine, u novembru 2013. godine. Šef Misije nije pružio nikakvu informaciju Komisiji o tome da li je bilo kakav dokaz dobijen tokom istrage koju su sprovedli kosovski organi gonjenja, uključujući i ispitivanje svedoka. Takođe, nije bila data nikakva informacija u pogledu mogućeg vremenskog okvira unutar kog slučaj može biti okončan. Niti je utvrđeno da su žrtve bile uključene značajno u tekući proces istrage. Prema tome Komisiji nije prikazano, na zadovoljavajućem nivou, da je bilo stvarnog napretka u istrazi. Pod tim okolnostima, pravo žalilaca na jedan efektan pravni lek shodno članu 13. Konvencije još uvek se čini da je pogođeno odsustvom očiglednog napora da se ovaj slučaj istraži brzo i efikasno.
17. Pored toga, Komisija je uzela u obzir odluku glavnog državnog tužioca Kosova i glavnog EULEX-ovog tužioca da ne dodele slučaj EULEX-ovom tužiocu. Komisija smatra da bi efikasnost istrage bila znatno bolja ukoliko bi se uključila stručnost i izvori EULEX-a.
18. U pogledu gore navedenog, Komisija smatra da koraci koje je Misija do sada preduzela nisu preduzeti na način koji bi osigurao da su prava žalilaca na efektan pravni lek efikasno zaštićena. Iako Komisija ne mora da donese

odluku u ovom trenutku o ovom pitanju, ona ipak konstatuje da očigledan neuspeh kosovskih organa vlasti da predano i efikasno istraže slučaj može se shvatiti, u smislu člana 13. Konvencije, kao "vanredna okolnost" (član 7A) koja bi opravdala misiju da preuzme odgovornost nad datim slučajem.

19. Prema tome Komisija poziva misiju da nastavi saradnju sa nadležnim kosovskim organima vlasti kako bi pratili napredak datog slučaja.
20. Komisija dalje poziva šefa misije da pruži informacije o načinu na koji je u praksi interpretiran pojam "vanredne okolnosti", unutar značenja spomenutog člana 7 A, kao odlučujućeg kriterijuma koji tužilaštvo EULEX-a treba da koristi u preuzimanju slučajeva.
21. Ispitavši informacije koje je ŠM pružio u pogledu sprovođenja preporuka koje je Komisija dala,

KOMISIJA JEDNOGLASNO

Izjavljuje da je ŠM delimično sproveo preporuke Komisije.

Izjavljuje da pravo žalilaca na efikasan pravni lek ostaje pod uticajem odsustva očigledne efektne istrage konkretnog slučaja.

Poziva ŠM-a da obezbedi pojašnjenje koje je traženo u vezi pitanja kako Misija tumači pojam "vanredne okolnosti" shodno članu 7A Zakona o pravnoj nadležnosti.

Poziva Misiju – preko ŠM-a – da od kosovskih organa vlasti traži da ih redovno obaveštavaju o napretku u istrazi.

Poziva ŠM-a da obavesti Komisiju o napretku u istrazi najkasnije do 28. februara 2016. godine.

Odlučuje da ostaje da prati tok dešavanja povodom datog pitanja.

U ime Komisije,

Joanna MARSZALIK
Pravni službenik

Magda MIERZEWSKA
Predsedavajući član